

MARIA KOMAROVA

ODRADKY

kurátor: Miloš Vojtěchovský

19. 11. 2021 - 12. 1. 2022

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě / zvuková galerie IGLOO
Komenského 10, Jihlava (www.ogv.cz)

vernisaž 18. 11. 2021 v 18:30 hodin

Z nalezených předmětů a elektroakustických přístrojů autorka vytváří dočasné konstelace, ve kterých každodenní věci dostávají nové významy a podoby. V jejích rukou se neživé věci proměňují v jakési drobné robotické bytosti, projevující pohybem a zvukem vlastní charakter a nálady. Autorka pro ně najde vhodné znělé místo, kam jsou uloženy, a nechá je zabydlet vlastní území. Zde – přikrmování nízkým napětím tužkové baterie, nebo z adaptéru – spolu navazují šepavé a chaotické rozhovory v podobě drobných otáčivých pohybů a diskrétních rytmických slabik, připomínajících šustění, křupání, klapání, pískání, ťukání, praskání, nebo škrabání. Zdánlivá jednoduchost hmyzí akustické a kinetické komunikace vtahuje diváka do podivného světa „mentolových bzučáků, jednookých sirén, citronových pulců, zázvorových tygrů, plastových brouků“ a všelijaké jiné broučí žoužele.

Poetika přístrojů a instalací Marie Komarové nám může připomenout různé intertextuální souvislosti: například výjev z krátkého textu *Starost otce rodiny* Franze Kafky. Setkáme se zde s podivným stvořením, které - i v německém originále - nese slovansky znějící jméno *Odradek*. Je to drobný oživlý předmět sestavený ze špejlí, drátů, špulek a nití, na který můžete narazit v nějakém temném koutě schodišť starých pražských domů. Podle Kafky s ním dokonce můžete navázat rozhovor.

Nekladete mu samozřejmě otázky, nýbrž jednáte s ním - už jeho titěrnost k tomu svádí - jako s dítětem. „Jakpak se jmenuješ?“ zeptáte se. „Odradek,“ řekne on. „A kde bydlíš?“ „Bydliště nestálé,“ řekne a směje se; avšak je to smích, jaký lze vydávat bez plic. Zní to asi jako šelestění spadlého listí. Tím obyčejně rozprávka končí. Ostatně ani těchto odpovědí se vám nedostane pokaždé; často dlouho mlčí jak dřevo, jímž se zdá být.

Příbuznosti *brouků* Marie Komarové lze najít například s dílem všestranného umělce Petra

Válka, který z nalezených předmětů a modelářských motorků, poháněných proudem z baterií sestavuje chovance svého potulného mechanického zvěřince, nebo cirkusu, sestávajícího z těch nejbizarnějších, trhaně klopýtajících, bláznivě se točících a plazících se plechových a dřevěných hřmotidel a šramotidel, jež - stejně jako Komarova - Válek používá jako hudební nástroje. Jiné - mezinárodní - genealogie vedou přes tvorbu japonskou umělkyni **Rieu Nakajimu**, hudebníka a performeru **Tetsuya Umedy**, belgického hudebníka a výtvarného umělce **Pierra Bertheta**, až k ikonickému a komplexnímu projektu **Deštný prales / Rain Forrest** Davida Tudora.

Bio: Maria Komarova je mladá intermediální umělkyně, absolvovala grafický design v Minsku a právě dokončuje studium na katedře alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU. Zabývá se postdramatickým divadlem, scénografií, věnuje se propojení zvukového a výtvarného umění. Zajímá ji práce s drobnými objekty a způsoby, jak s nimi v divadle, nebo v galerii navazovat rozhovor s diváky a posluchači. Ve své scénografické práci propojuje technické vlastnosti s estetickým působením věcí, kdy vizuální prvek, nebo zvuk slouží jako inspirace k otevření performativní situace. Ve svých místně-specifických instalacích nebo během performancí, kdy objekty rezonují a oživují prostor, používá vlastnoručně vyrobené a neamplifikované DIY nástroje (tzv. „brouky“). Maria je jednou se zakladatelek kolektivu PYL, spoluorganizátorkou festivalu performativního umění Performensk v Minsku a hudební skupiny kaine anung. Žije a pracuje v Praze.

<https://mariakomarova.wordpress.com/>

Projekt se uskutečňuje za finanční podpory
Ministerstva kultury České republiky

